

ปีงบประมาณ 2569

โครงการส่งเสริม การจัดการสุขภาพพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร

กลุ่มอารักขาพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1. ความสอดคล้อง

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร

- แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

2. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) เป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการเกษตรทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของการระบาดของศัตรูพืช ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่คุกคามความมั่นคงทางอาหารและสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ สถานการณ์ในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นแนวโน้มการแพร่ระบาดของที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ปี 2568 มีการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังมากกว่า 1.246 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.94 ของพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ และพบการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวมากกว่า 64,000 ไร่ หรือร้อยละ 5.82 ของพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั่วประเทศ ซึ่งทั้งสองกรณีมีระดับการระบาดสูงกว่าปี 2567 (กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย, 2568) นอกจากนี้ยังปรากฏศัตรูพืชอุบัติใหม่ที่เข้ามาคุกคามระบบการผลิตพืชของไทย เช่น หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall Armyworm: *Spodoptera frugiperda*) ที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกา ก่อนจะแพร่ระบาดเข้าสู่แอฟริกาในปี 2559 อินเดียในปี 2561 และพบการระบาดในประเทศไทยช่วงปลายปี 2561 (กรมวิชาการเกษตร, ม.ป.ป.) ปัจจุบันยังพบการระบาดในหลายพื้นที่มากกว่า 5,000 ไร่ (กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย, 2568) อีกทั้งโรควิวรวงยางพาราชนิดใหม่ซึ่งเริ่มระบาดครั้งแรกที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซียในปี 2559 และลุกลามไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ก่อนจะแพร่เข้าสู่ประเทศไทยในปี 2562 ปัจจุบันพบการระบาดมากกว่า 1.423 ล้านไร่ หรือร้อยละ 7.87 ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ (การยางแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.) ในขณะเดียวกัน ศัตรูพืชประจำถิ่นหลายชนิดยังปรับตัวและพัฒนาให้สามารถอาศัยพืชอาหารที่หลากหลายมากขึ้น เช่น หนอนกระทู้หอมที่ระบาดกัดกินมันสำปะหลังในจังหวัดกาญจนบุรี สร้างความเสียหายมากกว่า 7,000 ไร่ในปี 2567 (กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย, 2567) และการระบาดของแมลงหัวขาวในข้าวบริเวณพื้นที่นาชลประทานภาคกลาง (กรมการข้าว, 2567) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงการปรับตัวของศัตรูพืชภายใต้เงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเอื้อต่อการขยายตัวและเพิ่มความถี่ในการระบาดมากขึ้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การแพร่ระบาดของศัตรูพืชภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและท้าทายต่อการเกษตรของประเทศไทย กรมส่งเสริมการเกษตรจึงให้ความสำคัญกับการติดตาม เฝ้าระวัง และพัฒนากลไกการจัดการสุขภาพพืชที่มีประสิทธิภาพด้วยการ เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านการจัดการสุขภาพพืชทั้งในมิติของการจัดการศัตรูพืชและการจัดการดินปุ๋ย สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย รวมถึงการติดตาม ประเมิน และรองรับการเผชิญเหตุสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช เพื่อปกป้องผลผลิตทางการเกษตร และสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศอย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์

3.1 พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการสุขภาพพืชที่ถูกต้องและเหมาะสมภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถจัดการสุขภาพพืช (การจัดการศัตรูพืชและการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย)อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพพื้นที่ และบริบทของเกษตรกร ด้วยวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3.3 พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านสุขภาพพืชในพื้นที่สำหรับเชื่อมโยงองค์ความรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและให้บริการด้านการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ยแก่เกษตรกร

4. กิจกรรม/เป้าหมายดำเนินการรวม/งบประมาณรวม

ที่	ชื่อกิจกรรม	เป้าหมายดำเนินการรวม		งบประมาณ (บาท)
		จำนวนเป้าหมาย	หน่วยนับ	
1.	เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก			
	1.1 พัฒนาเกษตรกรผู้สำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช	47	ราย	9,400
	1.2 สำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชและการแจ้งเตือน			
	1.2.1 สนับสนุนการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในพื้นที่เสี่ยงที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ	47	แปลง	47,000
	1.3 ประเมินความหนาแน่นและการจัดการเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของศัตรูพืช			
	1.3.1 สุ่มสำรวจเพื่อประเมินความหนาแน่นของพื้นที่ระบาดของศัตรูพืชระดับพื้นที่ (ด้วยวิธีเร่งด่วน RRA)	13	อำเภอ	15,600
	1.4 ตรวจสอบประเมินส่งเสริมมันสำปะหลังพันธุ์ดี (ธนาคารท่อนพันธุ์ชุมชน)			
	1.4.1 สนับสนุนการสำรวจและจัดเก็บตัวอย่างเพื่อนำส่งตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลัง ระดับห้องปฏิบัติการ	1	จังหวัด	2,350
	1.5 ควบคุม ป้องกัน และเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช			
	1.5.1 ผลิตชีวภัณฑ์ชนิดพร้อมใช้ สนับสนุนลงพื้นที่เสี่ยง พื้นที่ระบาดและการให้บริการเกษตรกร			

	(1) ผลิตขยายเชื้อราควบคุมศัตรูพืชและเตรียมการ เผชิญเหตุภัยพิบัติธรรมชาติและศัตรูพืชระดับชนิด พร้อมใช้	80	ไร่	3,200
2.	พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านการจัดการ สุขภาพพืช			
	2.1 พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานอารักขาพืชและ ดินป่วย			
	(1) ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริในพืชมูลค่าสูง	2	กลุ่ม	32,000
	(2) จัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกรตาม พระราชดำริในพืชมูลค่าสูง	2	แปลง	24,000
	2.2 สนับสนุนการขับเคลื่อนศูนย์จัดการดินป่วยชุมชน (ศดปช.) สู่ Service Proviser ดินป่วยชุมชน			
	2.2.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการดินป่วย ชุมชน (ศดปช.)			
	(1) ประเมินศักยภาพของ ศดปช.	1	จังหวัด	5,000
	(2) จัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการ ประเมิน	13	ศูนย์	26,000
	2.2.2 สนับสนุนการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยอย่างมี ประสิทธิภาพ			
	(1) สนับสนุนชุด soil test kit เพื่อบริการตรวจ วิเคราะห์ดินในแปลงเรียนรู้และพืชมูลค่าสูง	1	จังหวัด	5,500
3.	ติดตาม ประเมิน และรองรับการเผชิญเหตุการณ์การ ระบาดของศัตรูพืช			
	3.1 สนับสนุนการวินิจฉัยและการจัดการศัตรูพืช	1	จังหวัด	5,800
	3.2 ประเมินผลความปลอดภัยจากสารเคมีตกค้างใน ผลผลิตการเกษตร			
	3.2.1 ตรวจสอบสารเคมีทางการเกษตรตกค้างในผลผลิต การเกษตรของเกษตรกร	40	ตัวอย่าง	2,000
งบประมาณ รวม				177,850

5. พื้นที่ดำเนินการ/เป้าหมาย/งบประมาณ แยกรายกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 ฝึกระวังและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก

กิจกรรมย่อยที่ 1.1 พัฒนาเกษตรกรผู้สำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	จังหวัด	47	ราย	9,400	จังหวัด
รวม		47	ราย	9,400	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

1) สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัคร/คัดเลือก เกษตรกรเจ้าของแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช หรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) (แบบฟอร์มรับสมัครเกษตรกร ตาม QR code)

2) สำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) จัดอบรม หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรผู้สำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยจำนวนผู้เข้ารับการอบรมจะเท่ากับจำนวนแปลงติดตามของแต่ละจังหวัด ซึ่งเนื้อหาในการอบรมประกอบด้วย การวินิจฉัยศัตรูพืชเบื้องต้น การสุ่มสำรวจ การจำแนกศัตรูพืช/ศัตรูธรรมชาติ การประเมินพื้นที่ระบาด การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย การรายงานข้อมูล และให้มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังอบรม พร้อมทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม (รายละเอียดตาม QR code)

ทั้งนี้ ขอให้รายงานผลสำเร็จของการดำเนินงาน ภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2568 ทาง E-mail: doae.pmd2566@gmail.com

1. แบบฟอร์มรับสมัคร
2. ประเด็นทดสอบความรู้ก่อน - หลังอบรม
3. แบบประเมินความพึงพอใจ
4. แบบสรุปความพึงพอใจ
5. แบบรายงานผลการดำเนินงาน

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 9,400 บาท

1. ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน 47 ราย รายละเอียด 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 4,700 บาท (จังหวัดดำเนินการ)
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน 47 ราย รายละเอียด 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 2,350 บาท (จังหวัดดำเนินการ)
3. ค่าพาหนะประเภทเหมาจ่าย สำหรับเกษตรกรเข้าอบรม จำนวน 47 ราย เป็นเงิน 2,350 บาท (จังหวัดดำเนินการ)

กิจกรรมย่อยที่ 1.2 สํารวจติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชและการแจ้งเตือน

ที่	ตำบล/อำเภอ/ จังหวัด	เป้าหมายดำเนินงาน				งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		แปลงในพื้นที่ เสี่ยง	แปลง ศจช.	มูลค่าสูง	หน่วยนับ		
1	เมืองมหาสารคาม	3	1	0	แปลง		
2	กันทรวิชัย	3	1	0	แปลง		
3	แกดำ	2	1	0	แปลง		
4	โกสุมพิสัย	3	1	0	แปลง		
5	ชื่นชม	2	1	0	แปลง		
6	เชียงยืน	2	1	0	แปลง		
7	บรบือ	2	1	0	แปลง		
8	นาดูน	2	1	1	แปลง		
9	นาเชือก	3	1	0	แปลง		
10	วาปีปทุม	3	1	0	แปลง		
11	ยางสีสุราช	2	1	0	แปลง		
12	พยัคฆภูมิพิสัย	3	1	0	แปลง		
13	กุตุรง	2	1	1	แปลง		
รวม		32	13	2	แปลง	47,000	จังหวัด

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สนับสนุนการสำรวจและเก็บข้อมูลในแปลงปลูกพืชทุกสัปดาห์เพื่อติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชใน ศจช. พื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดการระบาดของศัตรูพืช และแปลงในโครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยในพื้นที่เสี่ยง ควรกระจายและครอบคลุมพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ และเกษตรกรเจ้าของแปลง คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการที่มีความเหมาะสมเป็นแปลงตัวแทนในการสำรวจ และดำเนินการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชพร้อมทั้งรายงานในระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย <https://report-ppsf.doae.go.th/> โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ต้องมาจาก 3 ส่วน คือ

1.1) แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชของ ศจช. โดยคัดเลือกจากแปลงของสมาชิก ศจช. ที่มีความพร้อมและสามารถเก็บข้อมูลศัตรูพืชได้ตลอดฤดูกาลผลิต ศจช. ละ 1 แปลง โดยเป็นแปลงที่ดำเนินการปลูกพืชหลักหรือพืชรองก็ได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเพาะปลูก
ขณะนั้น

เป้าหมายแปลงติดตามฯ

1.2) แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในพื้นที่เสี่ยง โดยคัดเลือกจากแปลงปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ 13 ชนิด (ข้าว มันสำปะหลัง มะพร้าว กาแฟ ทุเรียน ลำไย ข้าวโพด สับปะรด ปาล์มน้ำมัน มังคุด ยางพารา เงาะ และอ้อย) ก่อนเป็นลำดับแรก หากไม่มีหรือไม่เหมาะสมด้วยเหตุผลต่าง ๆ จึงพิจารณาพืชเศรษฐกิจอื่นในพื้นที่เป็นลำดับถัดไป ซึ่งต้องเป็นแปลงที่ไม่ซ้ำกับแปลงติดตามฯ ของ ศจช. โดยให้แปลงติดตามฯ กระจายตัวครอบคลุมพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยอาจใช้ Grid เป็นเครื่องมือกำหนดขอบเขต

1.3) แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในโครงการระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จำนวนแปลงเป้าหมายตามที่กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยกำหนด (ตาม QR code) และให้รายงานผลการคัดเลือกแปลง (รายงานทำเนียบแปลง) ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 ทาง E-mail: doae.pmd2566@gmail.com

2) กำหนดขนาดพื้นที่สำรวจและดำเนินการสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืชทุกสัปดาห์ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบร่วมกับเกษตรกรเจ้าของแปลงฯ หรือสมาชิก ศจช. หรือ อกม. หรือหมอปืชมุขตามวิธีที่ระบุในคู่มือและแบบสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช (ตาม QR code)

3) จัดทำป้ายประจำแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช กรณีแปลงฯ ที่จัดตั้งใหม่ หรือป้ายแปลงเดิมชำรุด (ขนาด 1.0 เมตร x 0.8 เมตร) ตามตัวอย่าง โดยบนป้ายแปลงระบุชื่อเจ้าของแปลง ที่ตั้งแปลง ชนิดพืช พื้นที่ปลูก ชนิดศัตรูพืชที่พบ พร้อม QR code สำหรับใส่ข้อมูลแนวทางการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่พบในแปลงขณะนั้น สำหรับแปลงที่มีป้ายแปลงฯ แล้วสามารถใช้อันเดิมได้ (เพิ่ม QR code สำหรับใส่ข้อมูลแนวทางการป้องกันกำจัดฯ ถ้าสามารถทำได้) พร้อมทั้งจัดเตรียมธงสีแดง สีเหลือง และสีเขียว สัญลักษณ์สำหรับแจ้งสถานการณ์ศัตรูพืช (สีแดง หมายถึง พบการระบาด, สีเหลือง หมายถึง เฝ้าระวัง และสีเขียว หมายถึง สถานการณ์ปกติ)

ตัวอย่างป้าย

เจ้าของแปลง..... ที่ตั้งแปลง..... ชนิดพืช..... พื้นที่ .....ไร่.....งาน ศัตรูพืชที่พบ.....
--

เจ้าของแปลง..... ที่ตั้งแปลง..... ชนิดพืช..... พื้นที่ .....ไร่.....งาน ศัตรูพืชที่พบ.....
--

4) แจ้งเตือนสถานการณ์การระบาดให้ชุมชนทราบตลอดสัปดาห์ โดยใช้สัญลักษณ์ธงที่บอกความหมาย ดังนี้

- สีเขียว หมายถึง เหตุการณ์ปกติ ไม่พบการระบาดศัตรูพืช
- สีเหลือง หมายถึง เริ่มพบการระบาดของศัตรูพืช หรือพบศัตรูพืชปริมาณน้อย
- สีแดง หมายถึง พบการระบาดของศัตรูพืชในระดับที่รุนแรง หรือพบศัตรูพืชปริมาณมาก

5) จัดทำคำแนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่สำรวจพบและศัตรูพืชที่คาดว่าจะมีแนวโน้มพบการระบาดใส่ใน QR code

6) เมื่อทำการสำรวจเสร็จสิ้นในแต่ละสัปดาห์ ต้องนำข้อมูลที่สำรวจได้มาวิเคราะห์สถานการณ์การระบาดเพื่อแจ้งเตือนภัยในพื้นที่ พร้อมรายงานข้อมูลออนไลน์ผ่านระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (<https://report-ppsf.doae.go.th>) ในระบบติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชรายแปลง **รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม** งบประมาณดำเนินการ จำนวน 47,000 บาท

ค่าใช้จ่ายสำหรับการสำรวจ ป้ายประจำแปลง วัสดุลักษณะ อุปกรณ์การสำรวจ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน (จังหวัดดำเนินงาน)

กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประเมินความหนาแน่นและการจัดการเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของศัตรูพืช

1.3.1 สุ่มสำรวจเพื่อประเมินความหนาแน่นของศัตรูพืชระดับพื้นที่ (ด้วยวิธีเร่งด่วน RRA)

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานเบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	อำเภอ	13	อำเภอ	15,600	จังหวัด/อำเภอ
รวม		13	อำเภอ	15,600	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

1) คัดเลือก**ชนิดพืชเศรษฐกิจหลัก**ของอำเภอ 1 ชนิด ที่มักพบการระบาดของศัตรูพืช (เลือกสำรอง 2 ชนิดกรณีระยะเวลาเพาะปลูกไม่ครบ 10 เดือน) และระบุชนิดศัตรูพืชที่สำคัญของพืชเศรษฐกิจนั้น (**ศัตรูหลัก**) อย่างน้อย 3 ลำดับ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกและให้ข้อมูล (ดำเนินการทุกอำเภอ)

ทั้งนี้ ขอให้รายงานชนิดพืชและศัตรูหลักของพืชที่คัดเลือก ให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2568 (แบบรายงานที่ 1 การคัดเลือกชนิดพืชและศัตรูหลัก ตาม QR code ทำกิจกรรม)

2) สำรวจความหนาแน่นของ**ศัตรูหลักของพืช** ตามข้อ 1) โดยใช้หลักสถิติ คำนวณตามตารางการคำนวณความหนาแน่นหรือร้อยละของการระบาด เพื่อหาพื้นที่ระบาดทั้งหมดของอำเภอ อำเภอละ 10 ครั้ง (เดือนละ 1 ครั้ง) และรายงานความหนาแน่นของศัตรูพืชหลักของพืชเศรษฐกิจและพื้นที่ระบาดของทั้งอำเภอ ตามแบบรายงานที่ 2 ใน QR code ทุกเดือน ทาง E-mail: doae.pmd2566@gmail.com

3) จัดทำกราฟเส้นแสดงแนวโน้มของสถานการณ์ศัตรูพืชที่สำคัญ (**ศัตรูหลัก**) 3 ชนิด (กราฟแสดงความหนาแน่นของพื้นที่ระบาดของศัตรูพืชที่คำนวณจากร้อยละของพื้นที่ระบาดที่พบในพื้นที่ปลูกในแต่ละเดือน) ตลอดระยะเวลา 10 เดือน **หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม** เพื่อจัดทำเป็นสถิติช่วงเวลาที่เกิดการระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญในพื้นที่ในแต่ละปี เพื่อพิจารณาแนวโน้มหรือโอกาสเกิดการระบาดในช่วงเวลาเดียวกันของปีถัดไป

นำสู่การวางแผนบริหารจัดการศัตรูพืช เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของศัตรูพืช

4) รายงานผลการบริหารจัดการศัตรูพืช เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ รายละเอียดกิจกรรมประเมินความหนาแน่นตาม QR code ทำกิจกรรม

รายละเอียดการประเมินความหนาแน่นของศัตรูพืช และ แบบรายงาน

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 15,600 บาท

1. ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมเป็นเงิน 2,600 บาท (จังหวัดดำเนินการ)

2. ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมจำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 1,000 บาท เป็นเงิน 13,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

กิจกรรมย่อยที่ 1.4 ตรวจสอบประเมินแปลงมันสำปะหลังพันธุ์ดี (ธนาคารท่อนพันธุ์ชุมชน)

1.4.1 สนับสนุนการสำรวจและจัดเก็บตัวอย่างเพื่อนำส่งตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลัง ระดับห้องปฏิบัติการ

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	จังหวัด	1	จังหวัด	2,350	จังหวัด
รวม		1	จังหวัด	2,350	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

1) สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอที่ดำเนินโครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตร (ปลูกปี 2568) และ โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (ปลูกปี 2569) ตรวจสอบประเมินแปลงมันสำปะหลังพันธุ์พันธุ์ทนทานโรคใบด่างที่ปลูกปี 2568 และ ตรวจสอบประเมินแปลงมันสำปะหลังพันธุ์พันธุ์ต้านทานโรคใบด่างที่ปลูกปี ปี 2569 ดำเนินการ ดังนี้

1.1) แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลัง

1.2) มันสำปะหลังในโครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตร (จำนวนจังหวัดละ 20 ไร่) ดำเนินการ ดังนี้

1.2.1) คณะทำงานฯ ตรวจสอบประเมินแปลงมันสำปะหลังก่อนเก็บเกี่ยวด้วยสายตา ทั้ง 20 ไร่

1.2.2) แปลงที่ผ่านการตรวจประเมินด้วยสายตาตามข้อ 1.2.1) สุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อคัดกรองโดยการตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลังจากห้องปฏิบัติการ โดยสุ่มเก็บตัวอย่างจำนวน 5 ไร่ๆละ 5 ตัวอย่าง รวม 25 ตัวอย่าง/จังหวัด

1.2.3) ส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลังโดยห้องปฏิบัติการทางพืชถึงหน่วยรับตรวจ (จะแจ้งที่อยู่ให้ทราบภายหลัง)

1.2.4) หน่วยรับตรวจแจ้งผลการตรวจ

1.2.5) ดำเนินการต่อตามโครงการฯ ทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1.3 มั่นสำปะหลังในโครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (จำนวนจังหวัดละ 25 ไร่) ดำเนินการ ดังนี้

1.3.1) คณะทำงานฯ ตรวจสอบประเมินแปลงมันสำปะหลังช่วงอายุ 2 – 4 เดือนด้วยสายตา ทั้ง 25 ไร่

1.3.2) แปลงที่ผ่านการตรวจประเมินด้วยสายตาตามข้อ 1.3.1) ดำเนินการต่อตามโครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

2) กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยจัดจ้างตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลังทางห้องปฏิบัติการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 2,350 บาท

ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลัง ทางห้องปฏิบัติการ ค่าใช้จ่ายในการนำส่งตรวจวิเคราะห์หาเชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลัง (ค่าส่งพัสดุ) ค่าใช้จ่ายสำหรับคณะทำงานตรวจประเมินแปลงฯ (ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าพาหนะ) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน (จังหวัดดำเนินการ)

กิจกรรมย่อยที่ 1.5 ควบคุม ป้องกัน และเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช

1.5.1 ผลผลิตชีวภัณฑ์ชนิดพร้อมใช้ สนับสนุนลงพื้นที่เสี่ยง พื้นที่และการให้บริการเกษตรกร

(1) ผลิตขยายเชื้อราควบคุมศัตรูพืชและเตรียมการเผชิญเหตุภัยพิบัติธรรมชาติและศัตรูพืช

ระบาดของชนิดพร้อมใช้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วย นับ		
1	จังหวัด	80	ไร่	3,200	จังหวัด
รวม		80	ไร่	3,200	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอที่มีศักยภาพ **ผลิตชีวภัณฑ์ชนิดพร้อมใช้** สนับสนุนลงพื้นที่เสี่ยง พื้นที่ตามเป้าหมายดำเนินการข้อ 4 และการให้บริการเกษตรกรทั่วไป (ตามความเหมาะสม) ผลิตขยายเชื้อราควบคุมศัตรูพืชและเตรียมการเผชิญเหตุภัยพิบัติธรรมชาติและศัตรูพืชระบาดของชนิดพร้อมใช้ โดยต้องผลิตชีวภัณฑ์ชนิดพร้อมใช้เพื่อนำไปใช้ในพื้นที่เป้าหมายไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ในแต่ละพื้นที่ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ วางแผนร่วมกันด้วยการวิเคราะห์ภาวะการผลิตพืชในพื้นที่ การระบาดตามหลักสถิติ หรือสถานการณ์ที่ผ่านมา เพื่อการวางแผนป้องกันการระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก เน้นวางแผนการผลิตขยายเพื่อนำไปใช้ป้องกันก่อนเกิดการระบาดของศัตรูพืชสำคัญ และเมื่อมีการดำเนินงานแล้ว ให้รายงานผลการผลิตและสนับสนุน ผ่านระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (<https://report-ppsf.doae.go.th/site/module>) --> ระบบรายงานการผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง (ทุกครั้งที่ได้รับการสนับสนุนหรือจัดส่ง) ตลอดปีงบประมาณ โดยมีสำนักงานส่งเสริมและ

พัฒนาการเกษตร ติดตาม กำกับดูแลการวางแผนการดำเนินงาน ผลการผลิตขยายและการนำไปใช้ในพื้นที่ร่วมกับกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 3,200 บาท

ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดซื้อ-จัดหา-จัดจ้าง-บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ค่าจ้างแรงงาน เพื่อการผลิตขยายชีวภัณฑ์และปัจจัยควบคุมศัตรูพืชชนิดต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายในการจัดส่งไปยังพื้นที่เป้าหมาย ค่าบรรจุกล่องหรือหีบห่อและค่าจัดส่งไปยังพื้นที่เป้าหมาย (ค่าระวางขนส่ง) ค่าใช้จ่ายในการติดตามการปฏิบัติงานในพื้นที่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุสำหรับการจัดทำรายงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน (จังหวัดดำเนินการ)

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านการจัดการสุขภาพพืช

กิจกรรมย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานอารักขาพืชและดินปุ๋ย

2.1.1 พัฒนาศักยภาพวิทยากรกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริ

(1) ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริในพืชมูลค่าสูง

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วย นับ		
1	แปลงใหญ่สมุนไพรม หมู่ 4 บ้านหนองป่าน ตำบลหนองคู อำเภอนาตุน จังหวัดมหาสารคาม	1	กลุ่ม	16,000	จังหวัด/อำเภอ
2	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 7 บ้านวังทอง ตำบลห้วยเตย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม	1	กลุ่ม	16,000	จังหวัด/อำเภอ
รวม		2	กลุ่ม	32,000	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ ต้องการพัฒนาระบบการผลิตพืช การจัดการผลผลิตให้มีคุณภาพ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการเพาะปลูกพืช และยังไม่เคยได้รับการพัฒนาเป็นโรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริ โดยทีมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจากสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ผู้ที่ได้รับการพัฒนาเป็นวิทยากรกระบวนการ (Master Trainer) และวิทยากรพี่เลี้ยง (Facilitator) กระบวนการโรงเรียนเกษตรกรมาแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้วยกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านงานอารักขาพืช ร่วมดำเนินการเป็นทีมวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรกลุ่มละ 20 ราย จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วมตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวนอย่างน้อย 8 ครั้ง/กลุ่ม โดยประเด็นการเรียนรู้มาจากการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและประเมินความรู้ของเกษตรกรก่อนและหลังการเรียนรู้ (ตัวอย่างของจริง/รูปภาพ/ข้อความ) ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดกระบวนการเพาะปลูกพืช การจัดการดิน การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated pest management : IPM) และเน้นการฝึกปฏิบัติจริงตามขั้นตอนกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ได้แก่ การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกษตรกร วิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการแก้ไข (จัดทำปฏิทินการเพาะปลูกพืช) นำไปสู่การจัดทำหลักสูตรกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จัดทำแปลงเรียนรู้ (แปลงเกษตรกร และแปลง IPM หรือดำเนินการแปลงพิสูจน์

ทราบ) วิเคราะห์ดิน วิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตร (Agro-ecosystem analysis : AESA) การเรียนรู้จากหัวข้อพิเศษ เสริมด้วยการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ การจัดทำแปลงทดลองศึกษาทำสวนแมลง (Insect Zoo) การสรุปบทเรียน รวมถึงการนำเสนอผลการเรียนรู้ และการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียน เกษตรกร เป็นต้น โดยดำเนินการในกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่เป็นพืชมูลค่าสูงของจังหวัดเป็นหลัก และหรือเกษตรกรเครือข่ายที่มีความต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปลูกพืชชนิดเดียวกับพืชมูลค่าสูง ทั้งนี้ ขอให้บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน ร่วมกันถ่ายทอดความรู้ด้วยรูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกร ด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับบุคคลเป้าหมาย สถานการณ์และสภาพพื้นที่จริง ตามที่จังหวัด/อำเภอพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม เกิดประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นด้วยการเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสมมากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การจัดการดิน การจัดการน้ำ การเลือกพันธุ์พืช การจัดการแปลงเพาะปลูก และการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมจัดทำแปลงเรียนรู้ (ตามกิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำรินี้ในพืชมูลค่าสูง) เพื่อให้เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติจริง จากการศึกษา ทดลอง ทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดกลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการตาม QR Code

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 32,000 บาท

1. ค่าอาหารเกษตรกร จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 ครั้ง ครั้งละ 20 ราย รายละเอียด 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 16,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 ครั้ง ครั้งละ 20 ราย รายละเอียด 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 8,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบกิจกรรม ค่าสื่อการเรียนรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่หน่วยงานพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เป็นเงิน 4,160 บาท (จังหวัดดำเนินการ)
4. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าจ้างเหมารถ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่หน่วยงานพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เป็นเงิน 1,920 บาท (จังหวัดดำเนินการ)
5. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าจ้างเหมารถ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่หน่วยงานพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม จำนวน 2 อำเภอ อำเภอละ 960 บาท เป็นเงิน 1,920 บาท (อำเภอดำเนินการ)

(2) จัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำรินี้ในพื้นที่มูลค่าสูง

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วย นับ		
1	แปลงใหญ่สมุนไพรม หมู่ 4 บ้านหนองบ้าน ตำบล หนองคู อำเภอนาตุน จังหวัดมหาสารคาม	1	แปลง	12,000	อำเภอ
2	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 7 บ้านวังทอง ตำบลห้วยเตย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม	1	แปลง	12,000	อำเภอ
รวม		2	แปลง	24,000	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

จัดทำแปลงเรียนรู้จากปัญหาที่เกษตรกรได้วิเคราะห์ร่วมกัน สำหรับศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการจัดการในการเพาะปลูกพืช ระหว่างวิธีการปฏิบัติของเกษตรกร และวิธีการปฏิบัติตามหลักวิชาการ โดยให้เกษตรกรได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในแปลงเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับเทคโนโลยีด้วยตัวของเกษตรกร ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ร่วมกัน ดังนี้

1. คัดเลือกแปลง จำนวน 2 แปลง ได้แก่

1.1 แปลงเรียนรู้ จำนวน 1 แปลง เป็นแปลงที่เกษตรกรปฏิบัติตามหลักวิชาการ เช่น วิธีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) วิธีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกษตรกรต้องการแก้ไขปัญหา เป็นต้น ดำเนินการจากงบประมาณที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้อนุญาตสรรหาให้

1.2 แปลงเกษตรกร จำนวน 1 แปลง เป็นแปลงที่เกษตรกรปฏิบัติด้วยวิธีปัจจุบัน

ทั้งนี้ ชนิดและพันธุ์พืชของแปลงเรียนรู้ และแปลงเกษตรกร ต้องเป็นชนิดและพันธุ์เดียวกัน มีพื้นที่เท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน ตั้งอยู่ใกล้โรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริ สถานที่เรียนรู้ หรือแหล่งชุมชน และมีขนาดแปลงที่เหมาะสมตามชนิดพืช เช่น ข้าว พื้นที่อย่างน้อย 1 ไร่ พืชไร่/ไม้ผล พื้นที่อย่างน้อย 1 ไร่ และพืชผัก พื้นที่อย่างน้อย 1 งาน เป็นต้น (สำหรับเปรียบเทียบผลการปฏิบัติของเกษตรกรระหว่างวิธีการเดิมกับในแปลงเรียนรู้)

2. จัดซื้อ/จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำแปลงเรียนรู้

3. จัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ (ขนาดป้ายตามความเหมาะสม)

4. ติดตามผล และรายงานโดยบันทึกข้อมูลการจัดทำแปลงเรียนรู้ และแปลงเกษตรกรตลอดฤดูกาล

เพาะปลูก วิเคราะห์เปรียบเทียบผลและสรุปรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 24,000 บาท

ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่ใช้ในแปลงเรียนรู้ ค่าจัดทำป้ายแปลง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่หน่วยงานพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม จำนวน 2 อำเภอ อำเภอละ 1 แปลง แปลงละ 12,000 บาท เป็นเงิน 24,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

กิจกรรมย่อยที่ 2.2 สนับสนุนการขับเคลื่อนศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) สู่ Service Provider ดินปุ๋ยชุมชน

2.2.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

(1) ประเมินศักยภาพของ ศดปช.

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานเบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	จังหวัด	1	จังหวัด	1,880	จังหวัด
2	อำเภอ	13	อำเภอ	3,120	อำเภอ
รวม				5,000	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันประเมินศักยภาพของ ศคปช. โดยใช้แบบประเมินการพัฒนาศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของผลการประเมิน จัดทำทำเนียบศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนของจังหวัด โดยระบุการให้บริการ ผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมที่ ศคปช. ให้บริการกับสมาชิกและชุมชน พร้อมทั้ง ร่วมกันวางแผนพัฒนา ศคปช. เพื่อเตรียมความพร้อมพัฒนา ศคปช. ให้เป็นศูนย์บริการด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยในชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง หรือพัฒนาสู่การเป็น Service Provider ในอนาคต ทั้งนี้ ขอให้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน รวมถึงกิจกรรม และการให้บริการของศูนย์ให้ชุมชน และบุคคลทั่วไปทราบ ผ่านช่องทางต่างๆ ทาง online และ offline

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 5,000 บาท

1. ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่มค่าวิทยากร ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม เป็นเงิน 1,880 บาท (จังหวัดดำเนินการ)
2. ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่มค่าวิทยากร ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม จำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 240 บาท เป็นเงิน 3,120 บาท (อำเภอดำเนินการ)

(2) จัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการประเมิน

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)		หน่วยงานเบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ	อบรม	เบี้ยเลี้ยง	
1	จังหวัด	13	ศูนย์		3,380	จังหวัด
2	อำเภอ	13	ศูนย์	19,500	3,120	อำเภอ
รวม				19,500	6,500	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

คัดเลือกสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศคปช.) ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ ระดับอำเภอ ไม่น้อยกว่า 10 ราย เข้าร่วมกิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 1 ครั้ง เพื่อขยายผลการให้บริการของ ศคปช. ผ่านการใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย โดยร่วมกันคิดวิเคราะห์ จัดทำแนวทางการพัฒนาและคัดเลือกหัวข้อ/ประเด็นการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามผลการประเมินศักยภาพของ ศคปช. และความต้องการของสมาชิก โดยเน้นการแก้ไขปัญหา ความท้าทายของ ศคปช. การจัดการดิน การใช้ปุ๋ย การให้บริการด้านดินปุ๋ยของ ศคปช. เช่น ศคปช. ระดับ B และระดับ C ตั้งเป้าหมายพัฒนาสู่ระดับ A อาจเรียนรู้เกี่ยวกับการให้คำแนะนำการเก็บตัวอย่างดิน การแปลผลตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยหมักไม่กลับกอง สนับสนุนให้กลุ่มสร้างแปลงเรียนรู้การอนุรักษ์

ความอุดมสมบูรณ์ของดิน การจัดการธาตุอาหารในพืช เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการดินและปุ๋ยที่ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบบริหารจัดการกลุ่มและการ ให้บริการ การประชาสัมพันธ์กลุ่มโดยใช้เทคโนโลยี การถ่ายทอดความรู้สู่สาธารณะ และการให้บริการด้านดิน และปุ๋ยอย่างครบวงจร เป็นต้น เพื่อให้สมาชิก ศตปช. สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนากลุ่ม พัฒนาการให้บริการ และพัฒนาชุมชนในด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มและพื้นที่

ทั้งนี้ สมาชิก ศตปช. ที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องทำการประเมินความรู้ก่อนและหลัง การจัดกระบวนการเรียนรู้ (Pre-Test, Post-Test) และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานแล้ว ขอให้สรุปและรายงาน การขยายผลฯ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ โดยส่งในรูปแบบไฟล์ทาง E-mail: soilfer2566@gmail.com ภายในวันที่ 15 กรกฎาคม 2569

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 26,000 บาท

1. ค่าอาหารเกษตรกร จำนวน 1 วัน ศตปช.ละ 10 ราย 13 ศูนย์ จำนวน 130 ราย รายละเอียด 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 13,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน 1 วัน ศตปช.ละ 10 ราย 13 ศูนย์ จำนวน 130 ราย รายละเอียด 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 6,500 บาท (อำเภอดำเนินการ)
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้ในการ ถ่ายทอดความรู้ ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม เป็นเงิน 3,380 บาท (จังหวัดดำเนินการ)
4. ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้ในการ ถ่ายทอดความรู้ ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม จำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 240 บาท เป็นเงิน 3,120 บาท (อำเภอดำเนินการ)

2.2.2 สนับสนุนการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ

(1) สนับสนุนชุด soil test kit เพื่อบริการตรวจวิเคราะห์ดินในแปลงเรียนรู้และพืชมูลค่าสูง

ที่	อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	จังหวัด	1	ชุด	5,500	จังหวัด
รวม		1	ชุด	5,500	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

- 1) สนับสนุนชุด soil test kit เพื่อบริการตรวจวิเคราะห์ดินให้แปลงเรียนรู้และพืชมูลค่าสูง สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดหาชุดตรวจวิเคราะห์ดิน จังหวัดละ 1 ชุด เพื่อสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ดิน ให้กับ แปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินปุ๋ยเฉพาะด้าน ของ ศตปช. พืชมูลค่าสูงและเกษตรกรสมาชิก ศตปช.ที่ไม่เคย ตรวจวิเคราะห์ดินภายในเวลาย้อนหลัง 2 ปี ทั้งนี้ ให้จังหวัดพิจารณาตรวจวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการ จัดการดินและการใช้ปุ๋ยตามผลวิเคราะห์ให้กับแปลงเรียนรู้ในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่ อุปทานและบริการมูลค่าสูง อย่างน้อยจังหวัดละ 1 address เป็นลำดับแรก

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 5,500 บาท

เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมที่ 3 ติดตาม ประเมิน และรองรับการเผชิญเหตุการณ์การระบาดของศัตรูพืช

กิจกรรมย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการวินิจฉัยและการจัดการศัตรูพืช

ที่	อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	จังหวัด	1	จังหวัด	5,800	จังหวัด
รวม		1	จังหวัด	5,800	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการติดตาม นิเทศการดำเนินงาน หรือจัดประชุมประเมินสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช และวางแผนรับมือสถานการณ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้การสนับสนุนการดำเนินงานของพื้นที่ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดของโครงการได้ในทุกมิติ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 5,800 บาท

ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางไปราชการ การจัดประชุม การจัดซื้อ/จัดหา วัสดุดำเนินงาน วัสดุจัดทำรายงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประเมินผลความปลอดภัยจากสารเคมีตกค้างในผลผลิตการเกษตร

3.2.1 ตรวจสอบสารเคมีทางเกษตรตกค้างในผลผลิตการเกษตรของเกษตรกร

ที่	อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		จำนวน	หน่วยนับ		
1	จังหวัด	40	ตัวอย่าง	2,000	จังหวัด
รวม		40	ตัวอย่าง	2,000	

เงื่อนไขและวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม ที่เป็นเกษตรกรจากกลุ่มต่อไปนี้

ก. เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริในพืชมูลค่าสูง

ข. เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมแกร่งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ต้นแบบ ปรับตัวทันโลก ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ค. เกษตรกรที่มีความสนใจต้องการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และมีความต้องการเข้าสู่การรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในระดับต่าง ๆ หรือเป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ที่มีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอยู่

แต่หากไม่มีเป้าหมายเกษตรกรตามเงื่อนไขดังกล่าวให้พิจารณาจากเกษตรกรที่มีพื้นที่ที่พบการระบาดของศัตรูพืชและมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในปริมาณมาก

ในกรณีเป็นเกษตรกรกลุ่ม ก และ/หรือเกษตรกรกลุ่ม ข ควรได้รับการถ่ายทอดความรู้ เรื่อง การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย เพื่อเป็นการประเมินว่าหลังจากผ่านการอบรมแล้ว เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมีเป็นไปในทิศทางใด จากการประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ศัตรูพืช และการตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในผลผลิต จากนั้นสำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงาน เกษตรอำเภอ ดำเนินการ

1) ประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร **หลัง**เข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของเกษตรกรว่ามีความเสี่ยงต่อการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผิดวิธี หรือไม่ถูกต้อง ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรและความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร

2) ตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ **ก่อน วันเกี่ยวผลผลิต**) ตรวจตัวอย่างละ 1 ครั้ง ก่อนวันเก็บเกี่ยว (โดยชนิดพืชที่นำมาตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้าง ควรพิจารณาเลือก “ พืชอาหาร ” เช่น พืชผัก ผลไม้ เป็นต้น เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตโดยเกษตรกร

3) รายงานการประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร และผลตรวจ วิเคราะห์สารเคมีตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร ผ่านระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ย <https://report-ppsf.doae.go.th/>-- > ระบบการเฝ้าระวังการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืช เมื่อดำเนินการแต่ละกิจกรรมแล้วเสร็จ

หมายเหตุ: กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยดำเนินการจัดหาชุดตรวจวิเคราะห์สารตกค้างใน ผลผลิตการเกษตรให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 2,000 บาท

ค่าใช้จ่ายสำหรับการประเมินผลความรู้เกษตรกร การสนับสนุนการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดซื้อ/ จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์สารเคมีทางการเกษตรตกค้างในผลผลิต ค่าใช้จ่าย สำหรับการปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

(1) สนับสนุนชุด soil test kit เพื่อบริการตรวจวิเคราะห์ดินในแปลงเรียนรู้ และพืชมูลค่าสูง	5,500			5,500														
3. ติดตาม ประเมิน และรองรับการเผชิญเหตุการณ์ การระบาดของศัตรูพืช																		
3.1 สนับสนุนการวินิจฉัย และการจัดการศัตรูพืช	5,800			5,800														
3.2 ประเมินผลความปลอดภัยจากสารเคมี ตกค้างในผลผลิต การเกษตร																		
3.2.1 ตรวจสารเคมีทางการเกษตรตกค้างในผลผลิตการเกษตรของเกษตรกร	2,000							2,000										

8. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

8.1 ผลผลิต (Output)

- 1) พื้นที่การเกษตรได้รับการเฝ้าระวังเชิงรุกและจัดการศัตรูพืชไม่น้อยกว่า 80 ไร่
- 2) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การจัดการสุขภาพพืชไม่น้อยกว่า 217 ราย
- 3) เครือข่ายความรู้ การให้บริการด้านการจัดการสุขภาพพืช จำนวน 13 อำเภอ ได้รับการพัฒนา

8.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

- 1) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการเฝ้าระวังเชิงรุกและจัดการศัตรูพืช ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่เกิดความเสียหายสิ้นเชิงจากศัตรูพืช
- 2) เกษตรกรมีความสามารถในการจัดการสุขภาพพืชด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และสามารถลดความเสี่ยงหรือความเสียหายจากการระบาดของศัตรูพืชได้

8.3 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : พื้นที่ดำเนินการเฝ้าระวังเชิงรุกและได้รับการจัดการศัตรูพืชไม่น้อยกว่า 80 ไร่

เชิงคุณภาพ : ร้อยละ 60 ของพื้นที่ดำเนินการไม่เกิดความเสียหายโดยสิ้นเชิงจากศัตรูพืช

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการเฝ้าระวังก่อนเกิดการระบาดของศัตรูพืชและการจัดการสุขภาพพืช ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม สามารถป้องกัน ควบคุม และลดความเสี่ยงหรือความเสียหายจากศัตรูพืชในพื้นที่การเกษตรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพ

และปริมาณเพิ่มขึ้น ต้นทุนจากการใช้สารเคมีหรือการแก้ไขปัญหาล้างเกิดการระบาดของศัตรูพืชลดลง เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงขึ้น

9.2 เกิดเป็นเครือข่ายการให้บริการจัดการสุขภาพพืชในระดับชุมชนและพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการแจ้งเตือนสถานการณ์ศัตรูพืช การให้คำปรึกษา และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการสุขภาพพืชอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ลดความเสียหายจากการเข้าทำลายของศัตรูพืชได้อย่างทันท่วงที นำไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

10. การติดตามและประเมินผลโครงการ

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	การติดตาม/ประเมินผล
การติดตามระหว่างการทำงาน		
1. เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก	1พัฒนาเกษตรกรผู้สำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช 47 แปลง	1. ทดสอบความรู้ก่อน-หลังอบรม / แบบประเมินความพึงพอใจ / ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วม
	2. การสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืช 47 แปลง	2. ตรวจสอบข้อมูลในระบบ / รายงานประจำสัปดาห์ / ลงพื้นที่ตรวจสอบทุกสัปดาห์
	3. ประเมินความหนาแน่นและการจัดการเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของศัตรูพืช 13 อำเภอ	3. ตรวจสอบข้อมูลตามแบบรายงานและในระบบทุกเดือน/ ลงพื้นที่ตรวจสอบ
	4. การผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชในพื้นที่ 80 ไร่	4. ตรวจสอบข้อมูลในระบบทุกสัปดาห์ / ประเมินคุณภาพชีวภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการช่วงการผลิตสูงสุด / ตรวจสอบแปลงใช้ชีวภัณฑ์จริงรายไตรมาส
	5. การพัฒนาแปลงต้นแบบพัฒนาเทคโนโลยีด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย	5. ลงพื้นที่ติดตามรายไตรมาส
2. พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านการจัดการสุขภาพพืช	1. การพัฒนาเกษตรกรด้านอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยไม่น้อยกว่า 217 ราย	1. ทดสอบความรู้ก่อน-หลังอบรม / แบบประเมินความพึงพอใจ / ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วม
	2. การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตรด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย ไม่น้อยกว่า 1 กลุ่ม	2. ติดตามในพื้นที่รายเดือน / ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้รับบริการ
	3. การสร้างความเข้มแข็งให้กับบริการคลินิกพืช	3. ตรวจสอบข้อมูลในระบบ/ติดตามในพื้นที่รายเดือน / ความพึงพอใจของ

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	การติดตาม/ประเมินผล
		เกษตรกรผู้รับบริการ / สรุปรายงานผลการดำเนินงาน ณ สิ้นปีงบประมาณ
3. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย	1. เทคโนโลยีการจัดการสุขภาพพืชให้มีประสิทธิภาพในสภาพพื้นที่และเหมาะสมกับการปฏิบัติของเกษตรกรไม่น้อยกว่า 20 เรื่อง	1. ประชุมติดตามความก้าวหน้าทุก 2 เดือน
การประเมินผลหลังดำเนินกิจกรรม		
1. ประสิทธิภาพการควบคุมศัตรูพืช	1. พื้นที่ดำเนินการเฝ้าระวังเชิงรุกและได้รับการจัดการศัตรูพืชไม่น้อยกว่า 80 ไร่	1. เปรียบเทียบอัตราการระบาดก่อน-หลังดำเนินการ / วิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานรายสัปดาห์
	2. ร้อยละ 60 ของพื้นที่ดำเนินการไม่เกิดความเสียหายโดยสิ้นเชิงจากศัตรูพืช	
2. คุณภาพของชีวภัณฑ์	1. ชีวภัณฑ์ที่ กอป./ศทอ./จังหวัด/ศจช. ผลิตมีคุณภาพอยู่ในระดับมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1. การตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ / รายงานผลคุณภาพ
3. ความรู้และทักษะของเกษตรกร	1. เกษตรกรมากกว่าร้อยละ 60 มีความรู้ด้านการอารักขาพืชหรือการจัดการดินปุ๋ยเพิ่มขึ้น	1. เปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ก่อน-หลังการอบรม
4. ความพึงพอใจของเกษตรกร	1. เกษตรกรผู้รับบริการ (ศจช./ศตปช./คลินิกพืช) มีความพึงพอใจต่อการได้รับบริการไม่น้อยกว่าระดับมาก	1. สรุปรายงานจากแบบสอบถามความพึงพอใจ
5. เทคโนโลยีการจัดการสุขภาพพืช	1. เกิดเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพในสภาพพื้นที่และเหมาะสมกับการปฏิบัติของเกษตรกรไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง	1. รายงานสรุปผลการศึกษา

11. ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ ในระดับจังหวัด

ชื่อ นายโกวิทย์ กางนอก   ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มอารักขาพืช   โทรศัพท์มือถือ 085-4590684

E-mail: mahasarakham207@gmail.com

ชื่อ นายอภิสิทธิ์ เรือนจันทร์   ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
กลุ่มอารักขาพืช   โทรศัพท์มือถือ 061-6746229

E-mail: mahasarakham207@gmail.com

ชื่อ นายบันเทิง ชาวสวน   ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
กลุ่มอารักขาพืช   โทรศัพท์มือถือ 065-3083344

E-mail: mahasarakham207@gmail.com